

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

1. ОБЩО ОПИСАНИЕ	
<i>Приоритетна ос № и наименование</i>	3. Образователна среда за активно социално приобщаване
<i>Инвестиционен приоритет № и наименование</i>	9i: Активно приобщаване, включително с оглед на насърчаване на равните възможности и активното участие, и по-добрата пригодност за заетост 9ii: Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности, като например ромите
<i>Специфична цел № и наименование</i>	Специфична цел 1 към ИП 9i Увеличаване на броя на образователните институции, осигурили подкрепяща среда за включващо образование. Специфична цел 1 към ИП 9ii Повишаване на броя на успешно интегрираните чрез образователната система деца и ученици от маргинализирани общности, включително роми.
<i>Наименование</i>	ПОДКРЕПА НА УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА ДОСТЪП ДО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ
<i>Кратко описание и аргументация за изпълнение</i>	<p>Високият дял на населението с висше образование създава предпоставки за повишаването на конкурентоспособността, производителността на труда и икономически растеж. Висшето образование¹ в България е незадължително, то е насочено към всички лица, които желаят и имат възможност да повишат своята квалификация в предварително избрано от тях професионално направление. Що се отнася до националните цели по стратегията „Европа 2020“, съгласно Доклада за България за 2020² в рамките на европейския семестър се отбелязва напредък по отношение на данните за участието във висшето образование. В същото време делът на завършилите висше образование е все още под целта на стратегията „Европа 2020“, а предоставянето на висше образование само частично е съобразено с нуждите на пазара на труда. Все още се очаква текущата реформа на висшето образование да даде осезаеми резултати.</p> <p>Допълнителен аспект, който трябва да се вземе предвид по отношение на равнопоставеността при участието във висшето образование, е броят на студентите и видът на висшите училища. Висшите училища в страната са държавни и частни (чл. 12 от Закона за висшето образование), но основният дял на студентите в страната се обучава в държавни висши училища. За учебната 2020/2021 г. студентите в частните висши училища са 27 651, (докато в държавните са се обучавали 192 140, включително чуждестранни студенти).</p>

¹ Висше образование за придобиване на образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ в колежи, университети и специализирани висши училища (образователни степени МСКО - 6 и 7).

² Доклад за България за 2020 г., Европейски семестър 2020 г.: оценка на напредъка в структурните реформи, предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси и резултати от задълбочените прегледи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1176/2011, {COM(2020) 150}, стр. 6-7 и стр.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>Броят на записаните във висшето образование в страната намалява значително през последните години и това може да окаже негативно влияние върху икономиката, която се стреми да стане по-конкурентоспособна. До голяма степен това се обяснява с факта, че населението на България намалява значително през последните две десетилетия, най-вече поради ниска раждаемост и емиграция, и бързо застарява. Вследствие на негативните демографски тенденции общият брой на децата и младежите в училищна възраст бързо ще намалее, което ще породни необходимост от образователни реформи, насочени към качеството, достъпа, равнопоставеността и адекватността на образованието. Съгласно Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година, основни предизвикателства, свързани с демографските проблеми са:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Намаляване на броя на кандидат-студентите.2) Сnižаване на критериите за прием във висшите училища.3) Занижаване на критериите към студентите по време на обучението поради масовия прием и оттам – на качеството на получаваното образование.4) Необходимост от ориентиране на кандидат-студентските кампании и на цялостната организация на висшето образование не само към непосредствените випускници на средните училища, но и към нетрадиционните обучаеми чрез развитие на форми на учене през целия живот, дуално обучение, възможности за съчетаване на учене и работа и/или семейни ангажименти и др.³ Намаляващият брой на студентите се дължи на демографските тенденции, на нарастващия брой български граждани, които учат в чужбина, както и на въвеждането на мерки за ограничаване предлагането на програми, за които има слабо търсене на пазара на труда⁴. В тази връзка осигуряването на достъп до висше образование налага необходимост от фокусирани мерки, с оглед адекватна реализация на пазара на труда и преодоляване на социално-икономически негативни тенденции. <p>Достъпът до висше образование се гарантира на база завършено средно образование и успешно издържани държавни зрелостни изпити и/или кандидатстудентски изпити. Достъпът до висше образование се гарантира от Закона за висше образование (чл. 4), който не допуска привилегии и ограничения на каквато и да било основа пред лица, които желаят да получат висше</p>
--	---

³ Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година
https://www.mon.bg/upload/24829/rMS_Strategia-VO_120121.pdf (стр. 23)

⁴ Мониторинг доклад на образованието и обучението 2019, България, стр. 7.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>образование. В същото време съгласно доклад на Световната банка⁵ България е страната от Европейското пространство за висше образование (ЕПВО), в която лицата от най-уязвимите социални групи са най-слабо представени във висшето образование.⁶ През 2015 г. само 1,8 % от студентите в България са от семейства, чиито родители са с ниска степен на образование (по-ниско от основно).</p> <p>Поради неблагоприятните демографски тенденции, мерките за активиране, повишаване на информираността, повишаване на квалификацията и преквалификацията на уязвими групи, вкл. маргинализирани като ромите, са от съществено значение. Образователната степен е основен фактор при определянето на перспективите за заетост на младите хора. Равнището на безработица сред ниско квалифицираните млади хора (24,8 %) е почти три пъти по-високо от това на тези със средна квалификация (8,7 %) и тази разлика се увеличава през последните 3 години. Разликата в риска от изпадане в бедност или социално изключване за децата на нискоквалифицираните и висококвалифицираните родители е сред най-високите в ЕС — 83,4 % през 2017 г. Ромите продължават да са изправени пред многобройни предизвикателства, като рискът от бедност при тях се изчислява на 89 %.⁷ Хората с увреждания все още получават ограничена подкрепа за воденето на самостоятелен живот. През 2016 г. равнището на бедността и социалното изключване сред хората с увреждания бе 55,9 %, т.е. с 18,4 процентни пункта повече, отколкото при хората без увреждания. Над половината от хората с увреждания прекъсват преждевременно своето образование и само 34 % имат работа. Много малък е и процентът на завършилите висше образование сред тях — 13,5 %. Усилията за справяне с тези дисбаланси могат да допринесат не само за разширяване на участието, но също така да се окажат решаващи по отношение увеличаването на броя на завършилите неотдавна въведените „приоритетни специалности“, а именно тези, за които се прогнозира недостиг на пазара на труда.</p> <p>Повишаването на дела на завършилите висше образование сред представителите на уязвимите групи изисква да се преодолеят редица предизвикателства. Един от най-съществените фактори, ограничаващ достъпа до висше образование, са материалните</p>
--	---

⁵ Висшето образование в България: Ситуационен анализ и препоръки относно насоката на политиките, изготвен от Световна банка, съгласно Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и за подкрепа при изграждането на подход, основан на доказателства за Националната стратегическа рамка за развитие на образованието 2030 г. СТЪЛБ 2: Подкрепа за изграждането на подход, основан на доказателства за Националната стратегическа рамка за развитие на образованието 2030 г., стр. 8 и 9.

⁶ Само 5 други държави в ЕПВО имат по-нисък дял от България - балтийските страни, с по 0,8%; Чехия с 0,9%; Словакия с 1,3%; и Полша с 1,7%.

⁷ Второ проучване на положението на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз Роми — Избрани резултати, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_bg.pdf

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>възможности на желаещите да учат. Този фактор може да се разглежда в два аспекта. Първо, като липсата на средства за целенасочена подготовка, вкл. допълнителни занимания, която повишава значително шансовете за успех при кандидатстване. И второ, като недостиг или липса на достатъчно средства за издръжка по време на следването. Слабият интерес сред младежите от уязвимите групи, завършващи средно образование, към възможностите за продължаване на образованието си, се дължи основно на социални и икономически фактори – основните причини за индекса за България на преждевременно напусналите образование и обучение 18-24 г. от 12,8% спрямо 10,2% за ЕС съгласно данните на Евростат⁸ за 2020 г. Много често на младите хора от уязвимите групи се налага да започнат работа веднага след завършване на средното си образование. От друга страна, въпреки широката мрежа от висши училища, на територията на България все още съществуват цели области, в които липсват висши училища. Неблагоприятният икономически статус на някои групи млади хора възпрепятства техния достъп до висши училища в столицата и в други големи градове.</p> <p>Образователната система трябва да осигурява равенство на достъпа, участието и ползата за всички, участващи в образователния процес в зависимост от техните нужди и способности, което да осигури на всеки обучаващ се възможност да разкрие своя потенциал. С реализирането на настоящата операция се адресират именно тези „бариири“, преодоляването на които ще подобри възможностите на уязвими групи да започнат обучение във висше училище в България.</p> <p>Предвид посочените бариири пред достъпа до висше образование са идентифицирани следните уязвими групи, които ще получат подкрепа по настоящата операция:</p> <ul style="list-style-type: none">• Лица от уязвими групи, както следва:<ul style="list-style-type: none">- Ученици от уязвими групи от втори гимназиален етап на образование от социално слаби семейства⁹, които са обект на социално подпомагане (получени месечни, целеви или еднократни помощи) за последните 6 месеца към момента на включване в дейности по операцията (като например ученици от семейства с един родител; и/или настанени в семейство на роднини или близки, и/или в приемно семейство, и/или в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, и/или от семейства
--	--

⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tesem020/default/table?lang=en>

⁹ За целите на операцията социално слаби семейства, получавали социално подпомагане по реда на Закона за социално подпомагане и правилника за прилагането му и по Закона за закрила на детето са семейства, получавали месечни, целеви или еднократни социални помощи в пари и/или в натура през последните 6 месеца към момента на включване в дейности по операцията.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>с родители с образование по-ниско от средното, и/или от семейства с родители с трайни увреждания¹⁰, и/или от семейства с безработни родители, и/или са ученици-сираси, ученици с трайни увреждания, ученици в риск, ученици с хронични заболявания, др.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Родители на учениците от уязвими групи от втори гимназиален етап на образование от социално слаби семейства; - Лица и младежи¹¹ от уязвими групи със завършено средно образование, без висше образование, от социално слаби семейства, които са обект на социално подпомагане (получени месечни, целеви или еднократни помощи) за последните 6 месеца към момента на включване в дейности по операцията (като например лица/младежи от семейства с един родител, и/или настанени в интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, и/или от семейства с родители с образование по-ниско от средното, от семейства с родители с трайни увреждания, от приемни семейства, от семейства с безработни родители, или са сираси, или са с трайни увреждания и/или с хронични заболявания, др., вкл. студенти първи курс във ВУ от целевата група); - Образователни медиатори и помощник на учителя със завършено средно образование, без висше образование, вкл. такива от маргинализирани общности като ромите. <p>Съгласно доклад на Световната банка¹² от ключово значение е разширяването на участието във висшето образование, за да се даде възможност за повишаване на квалификацията на населението и осигуряване на добро качество на образованието и научните изследвания, предоставяни от висшите училища. Във връзка с разширяване на обхвата на завършилите висше образование в страната и осигуряване на равни възможности за достъп и напредък на учащи от различни групи в доклада са отправени препоръки за реализиране на политики, които</p>
--	--

¹⁰ По смисъла на § 1., т.2 от „Допълнителната разпоредба“ на Закона за хората с увреждания (обн. ДВ. бр.105 от 18.12.2018г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.105 от 11.12.2020г.) "Хора с трайни увреждания" са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в общественния живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто.

¹¹ По смисъла на т. 1 § 1.от „Допълнителни разпоредби“ на Закона за младежта, (обн. в бр. 31 на ДВ, в сила от 20.04.2012г., посл. изм. ДВ. бр.21 от 13.03.2020г.) „младежи“ са лица на възраст между 15 и 29 години включително

¹² Висшето образование в България: Ситуационен анализ и препоръки относно насоката на политиките, изготвен от Световна банка, съгласно Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и за подкрепа при изграждането на подход, основан на доказателства за Националната стратегическа рамка за развитие на образованието 2030 г. СТЪЛБ 2: Подкрепа за изграждането на подход, основан на доказателства за Националната стратегическа рамка за развитие на образованието 2030 г., стр. 41 и 42.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

обосновават предвидените допустими дейности по настоящата операция. Подкрепата на участието на уязвими групи във висшето образование трябва да се справи не само с финансовите бариери, но и с липсата на мотивация и насоки, като в тази връзка по операцията са предвидени дейности по идентифициране на лица от уязвимите целеви групи и целенасочена работа по мотивирането им за кандидатстване за обучение във висше училище. Социално-културният контекст също може да обезкуражи участието в университетско образование, ако то не се възприема като възможен път за младите хора и техните семейства. В тази връзка по операцията се предвижда, както работа по мотивиране на родителите за насърчаване на учениците от уязвими групи да продължат образованието си, така и менторство за студенти първи курс, което да подпомогне интегрирането им в академичните среди на висшите училища.

За да се преодолеят бариерите пред достъпа до университетското образование, които могат да засегнат предимно лица от уязвими групи, вкл. маргинализирани и в риск от бедност, в рамките на операцията се предвижда да се осигурят допълнителни обучения на ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание с цел успешно полагане на държавни зрелостни изпити, подкрепа за образователни медиатори и помощник на учителя за професионалното им развитие, както и на лица и младежи със средно образование от уязвими групи за актуализация на компетентностите им, с цел продължаване на образованието им във висши училища.

По отношение на бариерите пред уязвимите групи с ниски доходи, следва да се предвиди подкрепа за възстановяването на разходи за платени такси за участие в кандидат-студентски изпити и/или за признаване на оценка от държавен зрелостен изпит от висшето училище, за което се кандидатства. Важно е да се отбележи, че ниските доходи или финансовите бариери не са единственият фактор, който обезсърчава тези групи да участват във висше образование. Ниското ниво на участие се дължи на множество и припокриващи се фактори. Неблагоприятният икономически статус на някои групи млади хора възпрепятства техния достъп до висши училища в столицата и в другите университетски градове, като в тази връзка по операцията се предвижда подкрепа за заплащане на таксите за обучение, както и за социално-битово настаняване.

В Закона за висшето образование е регламентирано във висшите училища да се приемат хора с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто и военноинвалиди при облекчени условия и ред, определени в правилника на висшето училище. От заплащане на такси в държавните висши училища се освобождават лица със сензорни увреждания, лица с трайни

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто и военноинвалиди. Създаването на условия за оказване на подкрепа в обучението на студенти с увреждания, в т.ч. чрез подходящи методи и средства за комуникация и информация в достъпен формат, което да способства за пълноценно академично израстване е в съответствие с Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030¹³, приета с Решение № 957 на Министерския съвет от 23.12.2020 г.</p> <p>Съгласно Националната програма за развитие „България 2030“¹⁴ ще бъдат предприети мерки за осигуряване на основни образователни услуги в предучилищното, училищното и висшето образование; за обхващане, включване и превенция на отпадането и за осигуряване на равен достъп до предучилищно, училищно и висше образование чрез преодоляване на демографски, социалноикономически и културни бариери. В тази връзка, операцията е насочена към подобряване на връзката средно - висше образование.</p> <p>Основната цел на операцията е: Социална интеграция на уязвими групи чрез създаване на условия за прехода им от средно към висше образование</p> <p>Специфични цели на операцията са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на достъп до висше образование в България за ученици от уязвими групи, които да бъдат подпомогнати да завършат средното си образование, и за лица и младежи от целевата група, които да бъдат мотивирани да продължат обучението си за придобиване на образователно-квалификационна степен от висшето образование. - Подкрепа за обучението на студенти от уязвими групи в първи курс за успешната им интеграция и адаптиране в академичния живот във висше училище. - Подкрепа на образователни медиатори и помощник на учителя за придобиване на висше образование, по специалност с педагогически профил. <p>Операцията е в съответствие с обхвата на подпомагане на ЕСФ, съгласно чл. 3, §1, буква „в“, т. ii на Регламент (ЕС) № 1304/2013, където се посочва, че в обхвата на подкрепа на фонда е подобряване на качеството и ефикасността на и достъпа до</p>
--	---

¹³ Съгласно Национална стратегия за хората с увреждания 2021-2030, приета с Решение № 957 на Министерския съвет от 23.12.2020 г., Приоритет 2 Осигуряване на достъп до приобщаващо образование и осигуряване на възможности за учене през целия живот., стр. 20

¹⁴ Национална програма за развитие „България 2030“ е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, детерминиращ визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения, <https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1330>, с. 5

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, по-специално за групите в неравностойно положение.¹⁵</p> <p>Предвидените дейности за осигуряване на достъп на уязвими групи до висше образование и подкрепата за образователни медиатори и помощник на учителя съвпадат с целите на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 г., по-конкретно за подобряване на достъпа и увеличаване на дела на завършилите висше образование, както и предвидената мярка 8.1.5 Системни усилия на национално и регионално ниво за преодоляване на съществуващите реални социални и регионални неравенства в достъпа до ВО, напр. чрез подкрепа за подготвителни курсове за кандидат-студенти сред уязвими групи и в определени региони¹⁶. Също така, операцията ще подкрепи и изпълнението на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030) (в проект) и на Плана за действие за нейното изпълнение за периода 2021-2023 г. (в рамките на приоритет „Образование и обучение“), по отношение на създаването на условия за равноправно интегриране на ромите и на българските граждани в уязвимо положение от други етнически групи в обществен и икономическия живот чрез осигуряване на равни възможности и равен достъп до права, блага, стоки и услуги, участие във всички обществени сфери и подобряване на качеството на живот при спазване на принципите на равнопоставеност и недискриминация.</p>
Демаркация	<p>Операцията допълва постигането на целите на процедура „Подкрепа за успех“. Допълнителните обучения за подготовка за държавни зрелостни изпити (ДЗИ) е за ученици, които не са обхванати в същите дейности по „Подкрепа за успех“ или са обхванати в допълнителни занимания за подготовка за ДЗИ по един предмет по „Подкрепа за успех“, но по настоящата операция допълнителните занимания за подготовка за ДЗИ следва да са по друг предмет. В рамките на настоящата операция са допустими ученици само от втори гимназиален етап, докато по „Подкрепа за успех“ са допустими ученици от всички класове на гимназиалния курс – демаркацията е по представители на целевата група и по участието им в дейности. Налице е допълняемост с процедури „Подкрепа за успех“ и „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ по отношение на назначените образователни медиатори и/или помощник на учителя, които в рамките на настоящата операция</p>

¹⁵ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1304/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1304>

¹⁶ Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година https://www.mon.bg/upload/24829/rMS_Strategia-VO_120121.pdf, (стр. 87)

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	ще получат допълнителна подкрепа за професионално развитие чрез продължаване на образованието им във висше училище по специалност с педагогически профил, както и чрез подобряване на компетентностите им, свързани с предоставянето на образователно приобщаване на ученици от уязвими групи. В рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на дублиране на дейности и целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване (чрез декларации) и на етап договаряне (чрез проверка за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проектите (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти и др.).
Продължителност	18 месеца, но не по-късно от 31.12.2023 г.
Териториален обхват	Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България
Начин на реализация	Процедура за подбор на проекти, съгласно разпоредбите на чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 2, т. 1 от ПМС № 162 от 05.07.2016 г.
Бюджет до (в лева)	7 000 000 лева
2. СПЕЦИФИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	
Допустими бенефициенти (водещи организации и партньори)	<p>Допустими кандидати:</p> <ul style="list-style-type: none"> Училища от средното образование (Училище); Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за обществено полезна дейност съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел. <p>Допустими партньори:</p> <ul style="list-style-type: none"> Училища от средното образование; Висши училища (ВУ), създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование; Юридически лица с нестопанска цел за обществено полезна дейност съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел.
Изисквания към бенефициентите (водещи организации и партньори) (ако е приложимо)	<ul style="list-style-type: none"> Училище може да участва само в 1 проектно предложение - като кандидат или като партньор. ЮЛНЦ може да участва в не повече от 2 проектни предложения – като кандидат в 1 проект (в задължително партньорство с училище от средното образование) и като партньор в друг проект или като партньор в 2 проектни предложения. ВУ може да участва като партньор в повече от едно проектно предложение.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>Партньорството не е задължително, но е препоръчително (освен в случаите на участие на ЮЛНЦ като кандидат, което следва да бъде в задължително партньорство с училище от средното образование).</p> <p>Училищата – кандидати и партньори, трябва да бъдат училища от средното образование по чл. 38, ал. 1, т. 3 и т. 5 и чл. 39, ал. 2, т. 1, т. 2 и т. 3 или училища по чл. 40 от ЗПУО, вписани в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и които са включени в системата на държавно финансиране¹⁷.</p> <p>Юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) трябва да са регистрирани в обществена полза, съгласно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, към датата на кандидатстване по настоящата операция, както и да имат цели и предмет на дейност в сферата на образованието и/или работата с уязвими групи за период най-малко две години преди датата на кандидатстване по операцията.</p> <p>Партньорите – висши училища (ВУ) следва да бъдат създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование и към датата на подписване на декларацията за партньорство да имат институционална акредитация. Проверки за наличието на институционална акредитация на партньорите – висши училища ще се извършват от УО на етап оценка на проектно предложение, а също така и преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и в процеса на изпълнение на проекта.</p> <p>Партньори – висши училища, които са в процедура по институционална акредитация и които ползват правата си, получени по преходната си акредитация, се приема че отговарят на горепосоченото изискване.</p>
<p>Допустими дейности</p>	<p>Дейност 1: Идентифициране и мотивиране на представителите на целевите групи за завършване на средно образование и продължаване на образованието във висше училище, включително работа с родителите на учениците от уязвимите групи.</p> <p>В рамките на дейността се предвижда работа с родители на ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап на средното образование, за превенция на преждевременното отпадане от образование поради културни, етнически,</p>

¹⁷ Съгласно чл. 10 от ЗПУО и Глава Десета „Финансиране на частните детски градини и училища“ от Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗПУО „Частните детски градини и частните училища, които са включени в системата на държавно финансиране, осигуряват възможност 20 на сто от приеманите в тях деца и ученици, в това число деца и ученици с изявени дарби и/или със специални образователни потребности, да се обучават без заплащане на дейностите по ал. 3“.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>религиозни, социално-икономически, материални и нематериални бариери и за повишаване информираността им по отношение важността и предимствата за завършване на средно и висше образование на децата им. Дейността предвижда и работа с ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап на средно образование и лица и младежи със средно образование от уязвимите групи, които да бъдат насърчени да продължат обучението си във висше училище (ВУ).</p> <p>В процеса на мотивиране е необходимо да се подпомогне ученикът при избора на подходящи специалности за кандидатстване във ВУ и съответно избора на учебни предмети, по които да получи подкрепа чрез допълнителни занимания, да се проследява участието му по време на изпълнение на проекта в резултат на подкрепата по дейност 2 и да се насърчава с оглед успешно полагане на държавните зрелостни изпити и завършване на средно образование, да се осъществява подкрепа за подаването на необходимите документи за кандидатстване/записване във ВУ и др.</p> <p>В процеса на мотивиране на лицата и младежите със завършено средно образование е необходимо да се подпомогне лицето при избора на подходящи специалности за кандидатстване във ВУ и съответно избора на учебни предмети, по които да получи подкрепа, да се проследява участието му по време на изпълнение на проекта в резултат на подкрепата по дейност 2 и да се насърчава с оглед завършване на съответното обучение, да се осъществява подкрепа за подаването на необходимите документи за кандидатстване/записване във ВУ и др.</p> <p><i>Дейност 1 е <u>задължителна</u> дейност и се изпълнява пряко¹⁸ от училища в режим непомощ и/или от ЮЛНЦ в режим на минимална помощ.</i></p> <p><u>Дейност 2:</u> Подкрепа за продължаване на образованието на лицата от целевите групи във висши училища чрез:</p> <p>Поддейност 2.1. Допълнителни обучения на ученици от уязвими групи от втори гимназиален етап, с цел успешно полагане на държавни зрелостни изпити съгласно ЗПУО (задължителни и допълнителни зрелостни изпити) и кандидатстване във висше училище.</p> <p>В рамките на поддейността се предвижда: подготовка по учебни предмети за полагане на задължителни/допълнителни държавни зрелостни изпити (ДЗИ)¹⁹ и за кандидатстване във висше</p>
--	--

¹⁸ За целите на операцията под „пряко изпълнение“ на дейност от кандидат/партньор се счита изпълнение на цялата дейност/поддейност или част от нея, без да се възлага на външен изпълнител по реда на ЗОП/Глава четвърта от ЗУСЕСИФ/ПМС № 160/2016. Това не пречи да се наема персонал от кандидата/партньора за изпълнението ѝ съгласно текущото национално законодателство.

¹⁹ Съгласно чл. 134 и чл. 135 от ЗПУО.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>училище, чрез провеждането на допълнителни обучения за ученици във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание или за актуализация на компетентностите. Допълнителните обучения се предоставят като пакети от 10 учебни часа в рамките на нормативно определените в Наредбата за приобщаващото образование часове и според потребностите на учениците от целевата група.</p> <p>Във връзка с кандидатстването във висше училище на ученик кандидат-студент се предоставя <i>индивидуална помощ</i> за кандидатстване във висше училище (с оценките от ДЗИ²⁰ или чрез полагане на кандидат-студентски изпит), с която се покриват разходи за кандидат-студентски такси²¹(определени с решение на Министерския съвет за съответната академична година²² или определени от висшето училище съгласно чл. 95, ал. 2 и чл. 21, ал. 2 от Закона за висшето образование), разходи за транспорт и нощувка при явяване на кандидат-студентски изпит, когато е приложимо. Кандидатстването във ВУ на учениците, участвали в Поддейност 2.1, е задължително.</p> <p><i>Поддейност 2.1 е задължителна дейност – изпълнява се от училище, в режим „непомощ“, а по отношение предоставянето на индивидуални помощи е възможно да се изпълнява и от ЮЛНЦ (кандидат или партньор), също в режим „непомощ“.</i></p> <p>Поддейност 2.2 Подкрепа за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за целите на кандидатстването им във висше училище.</p> <p>В рамките на поддейност 2.2 се предвижда подкрепа за обучения на лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит. На кандидат-студенти, участници в поддейност 2.2., се предоставя индивидуална помощ за покриване на разходите за участие в обучение за опресняване на знанията, кандидат-студентски такси, за</p>
--	---

²⁰ Съгласно чл. 68, ал. 4 от ЗВО „Висшите училища след решение на академичния съвет могат да приемат и без конкурсен изпит кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, в рамките на утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“

²¹ Кандидат-студентски такси са таксите за кандидатстване във висше училище за съответната учебна година за явяване на кандидат-студентски изпит/и и/или такса за участие в кандидат-студентска кампания и класиране с признаване на оценка от държавен зрелостен изпит, в размер определен в акт на Министерски съвет на основание чл. 9, ал. 3, т. 7 от Закона за висшето образование

²² Съгласно чл. 9, ал. 3, т. 7 от Закона за висшето образование.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>пътуване и нощувка при явяване на кандидат-студентски изпит, когато е приложимо.</p> <p>Кандидатстването във ВУ чрез полагане на кандидат-студентски изпит по учебния предмет, по който лицето е получило подкрепа за обучение в поддейност 2.2, е задължително.</p> <p><i>Поддейност 2.2. не е задължителна, но ако е включена в проектното предложение се изпълнява от училище или ЮЛНЦ – кандидат/партньор, в режим непомощ. Кандидат-студентът от целевата група избира обучителната организация, а бенефициентът (училище или ЮЛНЦ) предоставя индивидуалната помощ.</i></p> <p><u>Дейност 3: Подкрепа за обучението на студенти от уязвими групи в първи курс чрез:</u></p> <p>В рамките на дейност 3 се предоставя подкрепа за менторство на студенти от уязвими групи в първи курс с цел подпомагане прехода им към академично образование във висше училище. Менторът трябва да изпълнява функциите на наставник, подпомагащ адаптацията и социализацията на студента първокурсник от уязвима група, да ориентира студента в академичната среда, да подкрепя и проследява участието му в образователния процес – редовно присъствие в учебните занятия през първата година на обучението му и подготовката за тях, като го мотивира да продължи образованието си в по-горен курс. Определянето на ментора се извършва съвместно от ръководството на съответния факултет и Студентския съвет сред служители, преподаватели, докторанти и студенти в по-горен курс от съответното висше училище, в което се обучава студентът.</p> <p>В рамките на дейност 3 се предоставя <i>и индивидуална помощ</i> за студента за покриване на разходи за семестриални такси и настаняване за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта. Не се предоставя индивидуална помощ за семестриални такси за обучение или настаняване на студенти първи курс, които са освободени от заплащането им по реда на чл. 95, ал. 7 от ЗВО.</p> <p><u>Дейност 3 не е задължителна, изпълнява се от ВУ – партньор, от училище (кандидат или партньор) или от ЮЛНЦ (кандидат или партньор) в режим непомощ.</u></p> <p>Когато в изпълнението на Дейност 3 участва ВУ-партньор, <u>предоставянето на менторство е задължително</u>. В проектното предложение ВУ-партньор следва да опише механизма за идентифициране и избор на студенти от уязвими групи в първи курс във ВУ-партньор, записани в периода на изпълнение на</p>
--	--

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

проекта. Изборът на студенти от целевата група се извършва измежду всички първокурсници по обективни критерии, предварително определени от ВУ и описани в проектното предложение. Индивидуалните помощи и сумата за менторство се предоставят от ВУ-партньор. ВУ-партньор следва задължително да предостави подкрепа по дейност 3 на лицата от целевата група, участници в дейност 2 по операцията, когато са записани за студенти във ВУ-партньор.

Следва да се има предвид че към момента на кандидатстване по операцията е невъзможно да се определи категорично в кои висши училища ще кандидатстват и евентуално ще бъдат приети подкрепените по Дейност 2 ученици, лица и младежи от уязвими групи. В тази връзка:

- В случай че в проектното предложение *няма ВУ-партньор*, индивидуалната помощ/ сумата за менторство за студенти, участвали в дейност 2 по операцията, се предоставя от бенефициента – кандидат/партньор, който прехвърля необходимите средства към ВУ/ментора от ВУ, в което се обучава студентът от целевата група. За ВУ средствата, предоставени от бенефициента-кандидат/партньор, се приемат за „непомощ“, тъй като се предоставят като индивидуална помощ/ сума за менторство за студент от целевата група, който не е стопански субект и всички ползи от предоставянето на тези средства остават за студента първокурсник от целевата група.
- В случай, че в проектното предложение *има ВУ-партньор*, ВУ-партньор предоставя индивидуалните помощи/ сумата за менторство по отношение на своите студенти от първи курс, а бенефициентът – кандидат/партньор прехвърля необходимите средства за индивидуалните помощи/сумата за менторство за останалите студенти от уязвими групи от първи курс, приети и записани в друг/и ВУ.

Дейност 4. Подкрепа за професионално развитие на образователни медиатори/помощник на учителя със завършено средно образование.

За целите на професионалното развитие на образователните медиатори/помощник на учителя в сферата на училищното образование в рамките на дейност 4 ще се подкрепя продължаване на образованието им във висше училище, в задочна форма на обучение по специалност с педагогически профил, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.

Образователните медиатори/помощник на учителя следва да са назначени в училище или в община. В дейност 4 могат да участват както образователни медиатори/помощници на

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>учителя, които работят в училищата - партньори по проекта, така и образователни медиатори/помощници на учителя, които работят в друго училище, което не е кандидат/партньор по проектното предложение или в община.</p> <p>В рамките на дейност 4 се предвиждат подкрепа за обучения на образователни медиатори/помощник на учителя по предмети от учебната програма за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите им:</p> <ul style="list-style-type: none"> - В училище, по учебни предмети по избор на образователния медиатор/помощник на учителя с оглед подкрепа на учениците в гимназиален етап по предметите, по които се полагат ДЗИ/кандидат-студентски изпити. - индивидуална помощ за разходи за участие в обучения за опресняване на знанията по учебен предмет, с който ще кандидатстват във ВУ. Образователният медиатор/помощник на учителя избира обучителната организация. <p>Кандидатстването във ВУ на образователните медиатори/помощник на учителя, участвали в Дейност 4, е задължително.</p> <p>В тази връзка на образователните медиатори/помощник на учителя в рамките на дейност 4 ще се предоставя и индивидуална помощ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за покриването на разходи за кандидат-студентски такси (такса за признаване на оценка от ДЗИ или такса за явяване на кандидат-студентски изпит), за пътуване и настанова при явяване на кандидат-студентски изпит, когато е приложимо. - за покриването на семестриалните такси за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта.. <p><i>Дейност 4 не е задължителна, но когато е включена в проектното предложение, се изпълнява от Училище (кандидат или партньор) в режим непомощ, а по отношение предоставянето на индивидуални помощи е възможно да се изпълнява и от ЮЛНЦ (кандидат или партньор) или ВУ-партньор, в режим непомощ.</i></p>
<p>Допустими целеви групи (крайни бенефициенти)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Лица от уязвими групи, както следва: <ul style="list-style-type: none"> - Ученици от уязвими групи от втори гимназиален етап на образование от социално слаби семейства²³, които са

²³ За целите на операцията социално слаби семейства, получавали социално подпомагане по реда на Закона за социално подпомагане и правилника за прилагането му и по Закона за закрила на детето са семейства, получавали месечни, целеви и еднократни социални помощи в пари и/или в натура през последните 6 месеца към момента на включване в дейности по операцията.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>обект на социално подпомагане (получени месечни, целеви или еднократни помощи) за последните 6 месеца към момента на включване в дейности по операцията (като например ученици от семейства с един родител, и/или настанени в семейство на роднини или близки, и/или в приемно семейство, и/или в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, и/или от семейства с родители с образование по-ниско от средното, и/или от семейства с родители с трайни увреждания²⁴, и/или от семейства с безработни родители, и/или са ученици-сираци, ученици с трайни увреждания, ученици в риск, ученици с хронични заболявания, др.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Родители на ученици от уязвими групи от втори гимназиален етап на образование, съгласно изброеното по-горе; - Лица и младежи²⁵ от уязвими групи със завършено средно образование, без висше образование, от социално слаби семейства, които са обект на социално подпомагане (получени месечни, целеви или еднократни помощи) за последните 6 месеца към момента на включване в дейности по операцията (като например лица/младежи от семейства с един родител, и/или настанени в интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, и/или от семейства с родители с образование по-ниско от средното, от семейства с родители с трайни увреждания, от приемни семейства, от семейства с безработни родители, и/или са сираци, или са с трайни увреждания, и/или с хронични заболявания, др., вкл. студенти първи курс във ВУ от целевата група); - Образователни медиатори и помощник на учителя със завършено средно образование, без висше образование, вкл. такива от маргинализирани общности като ромите.
<p>Минимален размер на помощта (в лева, ако е приложимо) по операцията</p>	<p>100 000 лева</p>

²⁴ По смисъла на § 1. т. 2 от „Допълнителната разпоредба“ на Закона за хората с увреждания (обн. ДВ. бр.105 от 18.12.2018г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.105 от 11.12.2020г.) "Хора с трайни увреждания" са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в общественния живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто.

²⁵ По смисъла на § 1. т. 1 от „Допълнителните разпоредби“ на Закона за младежта, (обн. в бр. 31 на ДВ, в сила от 20.04.2012г., посл. изм. ДВ. бр.21 от 13.03.2020г.) „младежи“ са лица на възраст между 15 и 29 години включително

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

Максимален размер на помощта (в лева, ако е приложимо) по операцията	195 583 лева
Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)	Не се изисква
Съответствие с нормативната уредба за регулиране на държавните помощи (ако е приложимо)	<p>Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за съответните дейности се отпуска при следните условия:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Режим „непомощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01). 2. Режим на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis във връзка с чл. 107 и 108 от ДФЕС. <p><u>Режим „непомощ“</u></p> <p>Съгласно постоянната съдебна практика на Съда на ЕС квалифицирането на дадена операция като „държавна помощ“ по смисъла на чл.107, § 1 от ДФЕС изисква кумулативно да са изпълнени следните условия: да има подкрепа от страна на държавата, да се засяга търговията между държавите – членки, да се предоставя селективно предимство на бенефициентите, да се нарушава /заплашва конкуренцията.</p> <p>Училищата съгласно Закона за предучилищно и училищно образование в качеството им на кандидати и партньори изпълняват държавната политика в сферата на образованието и не се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).</p> <p>Съгласно чл. 25 от Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО) училищата са институции в системата на образованието, в които се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. Училищата издават документите за етап/степен на завършено образование по реда на ЗПУО. Съгласно т. 17 - 18 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01), чл. 107, §1 от ДФЕС не се прилага, когато публично правни субекти действат „в качеството си на публични органи“, каквито са държавните и общински училища. Дейностите на училищата, съгласно ЗПУО и подзаконовата</p>

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

нормативна уредба в сферата на образованието, могат да се считат за нестопански, когато за изпълнението им в нормативен акт същите са посочени като такива, които следва да бъдат изпълнявани от структури на Министерството на образованието и науката, т.к. са „дейности, които са обект на държавна политика“ съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО и в съответствие с т. 28 - 30 от Известието. Съгласно съдебната практика на Европейския съд, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност.

Висшите училища са юридически лица, които съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) са с предмет на дейност подготовка на специалисти, способни да развиват и прилагат научни знания в различните области на човешката дейност; повишаване квалификацията на специалисти; развитие на науката, културата и иновационната дейност.

Държавен орган за осъществяване на националната политика във висшето образование е министърът на образованието и науката (чл. 10, ал. 1 от ЗВО). В съответствие с чл. 8, т. 1 и т.2 и чл. 10, ал. 2, т. 7 от Закона за висшето образование държавата създава условия за свободно развитие на висшето образование, както и условия за достъп до висше образование, като разработва и осъществява национална политика за развитието на висшето образование, полага грижи за качеството на подготовката на специалисти и научните изследвания и гарантира академичната автономия на висшите училища, а Министърът на образованието и науката упражнява контрол върху висшите училища по спазването на закона. Броят на приеманите за обучение студенти във висши училища, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им, се утвърждава ежегодно от държавата, по предложение на министъра на образованието и науката (чл. 9, ал. 3, т. 6, буква а) и буква б) от ЗВО). Съгласно чл. 9, ал. 3, т.7 и чл. 95, ал. 2 от ЗВО ежегодно с решение на Министерски съвет се определят таксите за кандидатстване и таксите за обучение на студенти във висшите училища в Република България. Съгласно т.31, в съответствие с т.17-18 и т. 28-30, от Известието, буква а) дейностите на университетите не попадат в приложното поле на правилата за държавна помощ относно основната им дейност, а именно – образование за повече и по-добре квалифицирани човешки ресурси. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства.

Режим на минимална помощ

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

Съгласно чл. 3 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (в текст от значение за ЕИП, ОВ L 352/24.12.2013) общият размер на помощта по режим de minimis, предоставяна по настоящата операция, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не може да надхвърля 200 000 EUR или 391 166 лв. за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс предходните две бюджетни години), при спазване на всички изисквания на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

По настоящата процедура ще се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013 г., за дейности, които имат икономически характер, съгласно европейските и национални разпоредби и съдебната практика на Съда.

„Минимална помощ“ е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е определена в действащия регламент на ЕС относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

„Предприятие“ по смисъла на правилата за конкуренцията е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

„Икономическата дейност“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

Когато **допустимите кандидати - училища и ЮЛНЦ и допустимите партньори – училища, висши училища и юридически лица с нестопанска цел** осъществяват и икономическа дейност, **те следва да водят аналитична счетоводна отчетност**, която еднозначно да разграничава икономическата от неикономическата дейност по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите за тях. За целта на етап кандидатстване училищата, ЮЛНЦ и висшите училища декларират тези обстоятелства и представят устав, учредителен акт, разработена счетоводна политика, която отразява разграничението на двата вида дейности, както и годишни финансови отчети за последните две приключили финансови години към датата на кандидатстване. На етап изпълнение ще се осъществява контрол по прилагане на горепосочените

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

изисквания като се проверяват обстоятелствата за разделянето на място в счетоводството на бенефициента.

Допустимите дейности по настоящата операция са насочени към създаване на условия за равни възможности на ученици, лица и младежи от уязвими групи, включително образователни медиатори и помощник на учителя, за активно включване във висшето образование и/или подкрепа през първата година на обучение във висше училище, с оглед насърчаване придобиването на висше образование за по-добрата им пригодност за заетост, респективно по-успешната им интеграция в социалния живот, включително професионално развитие на образователните медиатори/помощник на учителя в сферата на училищното образование. Според практиката на Съда икономическа е всяка дейност, която се състои от предлагане на стоки и услуги на даден пазар срещу възнаграждение. В този смисъл следва да се прецени доколко допустимите дейности по операцията имат икономически характер.

Дейност 1, в случай че се изпълнява от училище, се счита като част от образователната услуга. Съгласно разпоредбите на чл. 2, чл. 3 и др. от ЗПУО образованието е национален приоритет и дефинирано като процес на обучение, възпитание и социализация, ориентиран е към интереса и мотивацията на учениците, към възрастовите и социалните промени в живота им, като се осигурява равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик в условия на равнопоставеност и недопускане на дискриминация, с ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни. Работата с родителите е изведена в разпоредби на ЗПУО, където за учениците образователният процес е със съгласието на техните родители, което е част от образователната услуга (обучение, възпитание и социализация). Промените в ЗПУО от 2020 г. поради кризата от COVID-19, допълват ангажираността и отговорността на родителите и взаимодействието им с другите участници в образователния процес. В Наредбата за приобщаващото образование, Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищно образование, Постановление №100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ПМС №100/2018) родителите наред с учениците са участници в образователния процес. Съгласно чл. 3а. ПМС №100/2018 г. за предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които отсъстват по неуважителни причини от детска

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>градина или училище, директорите на образователните институции организират участниците в екипите за обхват по чл. 3, ал. 11 от Постановлението и други лица за:</p> <ol style="list-style-type: none">1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на децата и учениците;2. своевременно извършване на посещения по домовете на децата и учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от детската градина или училището без уважителни причини;3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на детето или ученика в образователната институция;4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в риск от отпадане по чл. 1, ал. 2 в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот;6. прилагане на целенасочени мерки за превенция на отпадането на учениците на прехода между VII и VIII клас;7. проследяване на изпълнението и на резултатите от предприетите мерки за преодоляване отсъствието на децата и учениците по неуважителни причини и отразяването им в ИСРМ. <p>В тази връзка извършваните от училищата дейности по идентифициране и мотивиране за участие в операцията на представителите на уязвими групи следва да се счита за неикономическа дейност. В такъв случай училищата се явяват субекти, които са част от националната образователна система, под публичен контрол, предвид че са им възложени задължения с Постановление на Министерски съвет.</p> <p>Дейност 1, извършвана от училища, респондира на разпоредбите на цитираните нормативни актове относно осъществяване на пряко взаимодействие с родители за обхващане и включване в образование на децата им, по отношение въпросите на възпитанието и развитието на техните деца, работа с медиатори и местни общности. По смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., C-180/98 — C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 74. Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107.) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г. - Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107,</p>
--	---

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

параграф 1 от ДФЕС, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност. Дейност 1, която обхваща подпомагане на равния достъп до и подкрепа за личностно развитие в образованието, е регламентирана в ЗПУО и др. правни норми, които се отнасят до бенефициенти по операцията - училищата, работещи в сферата на приобщаващото образование. Дейност 1 може да бъде финансирана с публични средства, вкл. от европейски фондове и програми като част от дейностите, които са обект на държавна политика.

Дейност 1 е с икономически характер, когато се изпълнява от **допустими кандидати/партньори ЮЛНЦ**, тъй като извършваните от тях дейности са с икономически характер за тях, поради което ЮЛНЦ се считат за предприятия по смисъла на европейското право в областта на конкуренцията. ЮЛНЦ не попадат в разпоредбата на т. 28 Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл.107 от ДФЕС (2016/С 262/01), тъй като не са нито преимуществено финансирани от държавата, нито дейността им е контролирана от нея. ЮЛНЦ са субекти, действащи от свое име, за своя сметка и преди всичко по своя инициатива по отношение извършването на конкретни дейности.

Дейност 1 е задължителна и се изпълнява пряко от училище в режим непомощ и/или от ЮЛНЦ, в режим на минимална помощ.

Дейност 2, Поддейност 2.1. предвижда провеждането на допълнителни обучения за ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап от средното образование за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите при полагане на задължителни/допълнителни държавни зрелостни изпити (ДЗИ) и кандидатстване във висше училище. Дейност 2.1 включва предоставянето на допълнителни обучения за ученици от уязвими групи по материала по учебни предмети от учебната програма на средното образование. Съгласно чл. 3, ал. 2 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България „Учебното съдържание за всеки конкурсен изпит се определя в съответствие с действащите в годината на кандидатстването учебни планове и учебни програми на средните училища в Република България“. Съгласно чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование „Висшите училища след решение на академичния съвет могат да приемат и без конкурсен изпит кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, в рамките на утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“.“ Поддейност 2.1. е нестопанска дейност, тъй като се изпълнява само от училища, в съответствие с

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>разпоредбите на чл. 132 от ЗПУО²⁶ и на основание т.17-18, т.28-30 от Известието на Комисията. Тези дейности са обект на държавна политика, изпълняват се от публично-правни субекти училища, като не се нарушава конкуренцията на пазара на образователни услуги на основание чл. 9, ал.4 от ЗПУО²⁷. Във връзка с горното, поддейност 2.1 се счита за неикономическа дейност, която не засяга търговията между държавите-членки, не предоставя селективно предимство на бенефициентите и не нарушава или заплашва конкуренцията, т.е. се изпълнява при условията на режим „не помощ“, само в случай че са изпълнени горните условия. По поддейност 2.1. при кандидатстване във висше училище на кандидат-студента се предоставя индивидуална помощ за кандидат-студентски такси (такси за признаване на оценка от ДЗИ и/или такси за явяване на кандидат-студентски изпити, определени с Решение на Министерски съвет за съответната академична година или определени от ВУ съгласно Закона за висшето образование), разходи за транспорт и нощувка при явяване на кандидат-студентски изпит, когато е приложимо. Индивидуалната помощ се предоставя от училище (кандидат/партньор) или ЮЛНЦ (кандидат/партньор) на кандидат-студента за участие в кандидат-студентска кампания, като изборът на висше училище е на кандидат-студента. Индивидуалната помощ на лицата от целевата група не се счита за помощ по смисъла на чл.107 от ДФЕС, тъй като те не са стопански субекти.</p> <p>Дейност 2, поддейност 2.2. предвижда предоставянето на подкрепа за лица и младежи от уязвими групи със завършено средно образование за опресняване на знанията им по учебни предмети, с които ще кандидатстват във висше училище чрез полагане на кандидат-студентски изпит. Във връзка с кандидатстване във висше училище на кандидат-студенти, участници в поддейност 2.2., се предоставя индивидуална помощ за разходи за участие в обучение за опресняване на</p>
--	--

²⁶ ЗПУО, чл. 132. (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(2) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет.

(3) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява професионална подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация - по теория и практика на професията.

²⁷ ЗПУО, чл.9, ал.4. Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет, и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на децата и учениците. Не се заплащат такси и за явяване на държавни зрелостни изпити и на държавни изпити за придобиване на професионална квалификация - по теория и практика на професията с цел придобиване на средно образование.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

знанията, за участие в кандидат-студентска кампания (такси за явяване на кандидат-студентски изпити, определени с Решение на Министерски съвет за съответната академична година), за пътуване и нощувка при явяване на кандидат-студентски изпит, когато е приложимо. Индивидуалната помощ се предоставя от училище (кандидат/партньор) или ЮЛНЦ (кандидат/партньор) на кандидат-студента, като изборът на обучителна организация за опресняване на знанията и за кандидатстване във висше училище е на кандидат-студента. Индивидуалната помощ на лицата от целевата група не се счита за помощ по смисъла на чл.107 от ДФЕС, тъй като те не са стопански субекти.

Подкрепата по Дейност 3 предвижда предоставяне на менторство на студенти от уязвими групи в първи курс, както и предоставянето на индивидуална помощ за покриване на разходи за семестриални такси и настаняване за първата академична година на обучение на студенти от уязвими групи в рамките на изпълнение на проекта.

Когато Дейност 3. *се осъществява от ВУ – партньор*, същата се счита за непомощ, т.к. предоставянето на менторство е част от основната дейност на ВУ (а именно образование за повече и по-добре квалифицирани човешки ресурси), а предоставянето на индивидуална помощ на лицата от целевата група не се счита за помощ по смисъла на чл.107 от ДФЕС, тъй като те не са стопански субекти и всички ползи от предоставянето на тези средства остават за студента първокурсник от целевата група. Не се предоставя индивидуална помощ за семестриални такси за обучение или настаняване на студенти първи курс, които са освободени от заплащането им по реда на чл. 95, ал. 7 от ЗВО.

В случай че в проектното предложение *няма ВУ-партньор*, менторството и индивидуалната помощ за студенти за семестриални такси и настаняване се предоставя чрез бенефициента – кандидат/партньор, който прехвърля необходимите средства към ВУ/ментора от ВУ, в което се обучава студентът от целевата група. Средствата се считат за „непомощ“ както за бенефициента-кандидат/партньор, така и за ВУ, тъй като се предоставят като индивидуална помощ за студент от целевата група, който не е стопански субект и всички ползи от предоставянето на тези средства остават за студента първокурсник от целевата група, а предоставянето на менторство е част от основната дейност на ВУ (а именно образование за повече и по-добре квалифицирани човешки ресурси).

В случай, че в проектното предложение *има ВУ-партньор*, ВУ-партньор изпълнява дейностите по отношение на своите студенти от първи курс, а бенефициентът-кандидат/партньор прехвърля необходимите средства за останалите студенти от

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>уязвими групи от първи курс, приети и записани в друг/и ВУ. Средствата отново се предоставят в режим „непомощ“.</p> <p>В рамките на Дейност 4 ще се предоставят обучения на образователни медиатори/помощник на учителя по предмети от учебната програма за опресняване на знанията и актуализация на компетентностите им предвид ролята на образователните медиатори/помощник на учителя в училищното образование, а именно подкрепя на учениците от уязвими групи за подпомагане достъпа им до образование и предотвратяване на риска от отпадане от системата на училищното образование²⁸, поради което обученията, предоставени в рамките на училището, се считат за „непомощ“.</p> <p>Дейност 4 предвижда и предоставяне на индивидуална помощ за образователни медиатори/помощник учители, които допринасят за покриване на разходите за <u>обучения за опресняване на знанията по учебен предмет, с който ще кандидатстват във ВУ</u>, за разходи за кандидат-студентски такси (такса за признаване на оценка от ДЗИ или такса за явяване на кандидат-студентски изпит), за пътуване и настанова при явяване на кандидат-студентски изпит, когато е приложимо, и за семестриални такси за първата академична година в рамките на изпълнение на проекта. Индивидуалната помощ на лицата от целевата група не се счита за помощ по смисъла на чл.107 от ДФЕС, тъй като те не са стопански субекти и всички ползи от предоставянето на тези средства остават за студента първокурсник от целевата група.</p> <p>ЮЛНЦ не получават друго финансиране по дейности 2, 3 и 4, освен това, което те трансферират като индивидуална помощ за представителите на целевите групи по дейности 2, 3 и 4. В тази връзка, поради липсата на предоставяне на държавен ресурс за тях по тези дейности е приложим режим „непомощ“.</p> <p>Крайните получатели (целевата група) по операцията са ученици, лица и младежи, студенти от уязвими групи, родители и образователни медиатори и помощник на учителя. Същите не са стопански субекти, а дейностите, които ще се осъществяват, са насочени изцяло към образователната система. Те не са стопански субекти и не попадат в обхвата на определението за „предприятие“ по т. 7 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/С 262/01). Дейностите, в които лицата от целевите групи ще участват, са изцяло насочени към равен достъп до образование, личностно развитие, с цел превенция на преждевременно напускане на образованието и обучението поради социални</p>
--	--

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<p>бариири, поставящи ги в уязвими условия, нямат икономически характер, съответно не може да се разглеждат като икономическа облага. Предвид крайната цел на операцията, а именно създаване на условия за преход от средно към висше образование на лица от уязвими групи с оглед по-успешната им социална интеграция, дейностите, които не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер, се изпълняват в режим непомощ, които не биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ”.</p> <p>При спазване на посочените по-горе условия се приема, че предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за дейностите по операцията няма реално или потенциално скрито въздействие върху конкуренцията в рамките на общия пазар и търговията между страните-членки.</p>
<p><i>Допустими разходи</i></p>	<p>Допустимите разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) № 1304/2013, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Регламент (ЕС) № 1407/2014, ЗУСЕСИФ, ПМС №189/2016 г., правилата на ОПНОИР и следва да са необходими за изпълнението на допустимите дейности по операцията.</p> <p>Преки разходи:</p> <p>Включват всички необходими разходи за изпълнението на дейности от 1 до 4.</p> <p>Допустимите разходи ще бъдат определени въз основа на разработена от УО на ОПНОИР стандартна таблица на разходите за единица продукт в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ) и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 1304/2013 и включват предоставяне на еднократни индивидуални помощи на представители на целевите групи.</p> <p>Непреки разходи:</p> <p>Разходите за непреки дейности като организация и управление (вкл. разходи за установяване удовлетвореността на лицата от участието им в дейности по проекта), информация и комуникация, ще бъдат определени чрез прилагане на единна ставка към преките разходи, изчислена съгласно член 68 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и Националната методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с Решение на Министерски съвет № 253 от 03 май 2017 г.</p> <p>Всички непреки разходи за ЮЛНЦ – кандидат/партньор се предоставят в режим „минимална помощ“. Непреките разходи за</p>

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	училища – кандидати/партньори и ВУ – партньори се предоставят в режим „непомощ”.
Процент на прилагано „кръстосано финансиране” до (ако е приложимо)	Неприложимо
3. ИНДИКАТОРИ	
За изпълнение	<ul style="list-style-type: none"> ИЗ.19-1 Лица от уязвими групи, включени в дейности по операцията– 5369 бр. От тях: <ul style="list-style-type: none"> ИЗ.19-1.1 Ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап. ИЗ.19-1.2 Лица и младежи от уязвими групи, със средно, без висше образование ИЗ.19-1.3 Студенти от уязвими групи в първи курс, редовна или задочна форма на обучение <p><i>Индикатор ИЗ.19-1 измерва представителите на целевите групи, участващи в дейности 1, 2 и 3 по операцията, като едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности участва. Индикатор <u>ИЗ.19-1 е задължителен</u>, като съставните му индикатори се определят от кандидатите съобразно заложените в проектното предложение задължителни и незадължителни дейности и включените целеви групи. Стойността на ИЗ.19-1 се определя от сбора на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>ИЗ.19-1.1+ИЗ.19-1.2+ИЗ.19-1.3, когато са включени задължителните (Д1 и Д2.1.) и незадължителни дейности (Д2.2. и/или Д3.,) и съобразно целевите групи, към които е насочен проектът;</i> <i>ИЗ.19-1=ИЗ.19-1.1, когато са включени само задължителните Д1 и Д2.1.</i> <p><i>В тази връзка <u>ИЗ.19-1.1 е задължителен</u>.</i></p> ИЗ.19-2 Образователни медиатори и/или помощник на учителя – 370 бр. <p><i>Индикатор ИЗ.19-2 измерва броя на подкрепените в дейност 4 образователни медиатори/помощник на учителя като едно лице се брои еднократно. <u>Индикаторът се включва в проектно предложение, само ако е планирана дейност 4.</u></i></p> ИЗ.19-3 – Родители на ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап – 4131 бр. <p><i>Индикаторът измерва броя на родителите, обхванати в Д1 по операцията, като едно лице се брои еднократно. <u>Индикатор ИЗ.19-3 е задължителен</u>.</i></p>

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • И2327 Лица на възраст 25-64 години, участващи в продължаващо обучение и надграждане на знания, умения и компетентности по ОП – 390 бр. <p><i>Индикаторът се планира само ако са включени незадължителни дейности (поддейност 2.2. и/или Дейност 3, и/или Дейност 4) и измерва броя на включените в операцията лица и младежи от уязвими групи със средно образование на възраст 25-64 години, студенти в първи курс и образователни медиатори/помощник на учителя от тази възрастова група, участващи в дейности 2.2, 3 и 4 по операцията). Стойността на индикатор И2327 в проектното предложение не може да надхвърля сбора на заложените стойности на ИЗ.19-2+ИЗ.19-1.2+ИЗ.19-1.3.</i></p>
За резултат	<ul style="list-style-type: none"> • Р3.19-А Ученици от уязвими групи, подкрепени по поддейност 2.1. на операцията, положили успешно ДЗИ – 2643 бр. <p><u>Индикатор Р3.19-А е задължителен.</u> <i>Индикаторът измерва броя на учениците, участвали в поддейност 2.1. и отчетени в подиндикатор за изпълнение И 3.19-1.1. положили успешно зрелостните изпити с резултат най-малко среден.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Р3.19-Б Лица от целевите групи, участници в дейности по операцията, подали документи за кандидатстване във висше училище – 3369 бр.; <p>От тях:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Р3.19-Б1 Ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап на образование, кандидатствали във висше училище; - Р3.19-Б2 Лица и младежи от уязвими групи, със завършено средно, без висше образование, кандидатствали във висше училище; - Р3.19-Б3 Образователни медиатори и помощник на учителя, кандидатствали във висше училище; <p><u>Индикатор Р3.19-Б е задължителен</u> <i>и измерва броя на лицата от целевите групи, участвали в дейност 2.1. и/или дейност 2.2. и/или дейност 4 по операцията и подали документи за кандидатстване във висше училище (т.е. от броя на лицата, отчетени по индикатори Р3.19-А, ИЗ.19-1.2 и ИЗ.19-2).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Р3.19-В Лица от уязвими групи, продължили образованието си във ВУ след подкрепата по операцията - 2021 бр. <p>От тях:</p>

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> - P3.19-B1 Ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап на образование, подкрепени в дейности по операцията и записани за студенти във ВУ; - P3.19-B2 Лица и младежи от уязвими групи, със завършено средно, без висше образование, подкрепени в дейности по операцията и записани за студенти първи курс; - P3.19-B3 Образователни медиатори и помощник на учителя, подкрепени в дейности по операцията и записани за студенти първи курс. <p><i>Индикаторът измерва броя на лицата, подкрепени по дейност 2.1, дейност 2.2 и дейност 4 на операцията, записани за студенти във ВУ (т.е. записаните студенти от подалите документи – от индикатор P3.19-Б).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • P3.19-Г Студенти от уязвими групи, подкрепени в дейност 3 по операцията, успешно завършили първи курс и записали втори курс – 706 бр. <p><i>Индикаторът се включва в проектното предложение задължително, само ако е включена Дейност 3 в проектното предложение, и измерва броя на студентите от уязвими групи, подкрепени по дейност 3 на операцията, и успешно записали втори курс в рамките на изпълнение на проекта.</i></p>
4. УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН	
Наименование	Изпълнителна агенция „Програма за образование“

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПРОЦЕДУРА ЧРЕЗ ПОДБОР НА ПРОЕКТИ „ПОДКРЕПА НА УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА ДОСТЪП ДО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ“

Оценката на проектните предложения по тази процедура се извършва в съответствие с Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“, Раздел I. „Общи положения“ и Раздел II. „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор“ от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), Глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел I. „Оценяване на проектни предложения чрез подбор“ от ПМС №162 от 5 юли 2016 г. и тази методология.

Съгласно чл. 9, ал. 1, т.1 от ПМС № 162/2016 г., при процедура чрез подбор се извършва оценяване на всяко проектно предложение, подадено в определения срок, което включва:

- ✓ Оценка на административното съответствие и допустимостта;
- ✓ Техническа и финансова оценка.

Оценката на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения се извършва по критериите, посочени в раздел 1 „Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта“ от тази методология, които се отбелязват с „ДА“, „НЕ“ или „Н/П“ (не е приложимо).

Съгласно чл. 18, ал. 2 от ПМС №162/2016 г. в случай на установени в процеса на оценка липса на документи и/или друга нередовност оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване при спазване на действащата нормативна уредба. **Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.** Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

Въз основа на извършената оценка на административното съответствие и допустимостта се изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на програмата и в ИСУН 2020, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в списъка, съответно по реда на чл. 22, ал. 3 или 4 от ЗУСЕСИФ.

Техническата и финансова оценка на проектните предложения се извършва по критериите, посочени в раздел 2 „Критерии за техническа и финансова оценка“ от тази методология, и по реда на чл. 19 от ПМС №162/2016 г., като включва следните групи на оценка:

1. КАЧЕСТВО НА СЪОТВЕТСТВИЕТО;
2. ОЦЕНКА НА ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ;
3. ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ;
4. БЮДЖЕТ.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

Всяка група на оценка включва между един и повече критерии. Оценката на проектното предложение по всяка една от четирите групи на оценка се получава като сума от получения брой точки по съответните критерии. Всяка група на оценка има различна тежест при формиране на общата оценка на проектното предложение. Максималният брой точки, който може да получи едно проектно предложение в ИСУН 2020, е 100 точки.

За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка трябва да е равна на или по-голяма от 51 точки.

В случай че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни точки, проектите ще бъдат подредени в низходящ ред по следните критерии и в указаната последователност:

- По-висока крайна оценка за група „Ефикасност и ефективност на проектното предложение“;
- По-висока крайна оценка за група „Оценка на целевите групи“;
- По-висока крайна оценка за група „Качество на съответствието“;
- По-висока целева стойност на задължителния индикатор за изпълнение **ИЗ.19-1.1** Ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап

След приключване на оценителен лист 1 се попълва оценителен лист 2 за окончателна ТФО след проверка на бюджета и размера на допустимата „минимална помощ“. Проверката по оценителен лист 2 се извършва по критериите от настоящата методология, които се отбелязват с „ДА“ или „НЕ“ за критерий 1 и с „ДА“, „НЕ“ или „НП“ (неприложимо) по критерий 2. Проектните предложения, получили минимум 51 точки на етап „Техническа и финансова оценка“ (оценителен лист 1) и „ДА“ на критерий 1 от оценителен лист 2 и „ДА“ или „НП“ на критерий 2 от оценителен лист 2, се класират в низходящ ред съобразно получените крайни точки, като за финансиране се предлагат проектите по реда на класирането до достигане на общия размер на бюджета на настоящата операция.

Важно!

По време на техническата и финансова оценка на проектното предложение, Оценителната комисия следва да отстрани заложените от кандидата разходи в случаите, когато те са недопустими, необосновани или не са свързани с изпълнението на целите на процедурата или са свързани с недопустими дейности. Оценителната комисия следва да извърши редукия на бюджета при условията и по реда на чл. 19, ал. 7 – 9 от ПМС №162/2016 г., както и в случаите, в които разходите са необосновани или планираните стойности не съответстват на определените изисквания и стойността на определения единичен разход.

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

1. Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта

I: КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ	ДА	НЕ	Н/ П
1. Формулярът за кандидатстване е подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП) от законния представител на кандидата или упълномощено за целите на подаването на проектното предложение лице.	☐	☐	
2. Пълномощно за подаване на проектното предложение (ако е приложимо), прикачено в ИСУН 2020. <i>Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено с КЕП от лице, различно от официалния представител на кандидата.</i>	☐	☐	☐
3. Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, попълнена по образец, (Приложение I към Условиата за кандидатстване), подписана и прикачена в ИСУН 2020 <i>Прилага се от кандидата и от всички партньори.</i>	☐	☐	
4. Декларация на кандидата/партньора за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност, попълнена по образец, (Приложение II към Условиата за кандидатстване) подписана и прикачена в ИСУН 2020. <i>Прилага се от кандидата и от всички партньори.</i>	☐	☐	
5. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО, попълнена по образец (Приложение III към Условиата за кандидатстване), подписана и прикачена в ИСУН 2020. <i>Прилага се само от кандидата.</i>	☐	☐	
6. Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ, попълнена по образец, (Приложение IV към Условиата за кандидатстване), подписана и прикачена в ИСУН 2020. <i>Прилага се от кандидата и от всички партньори.</i>	☐	☐	
7. Декларация от кандидата/партньора за липса на двойно финансиране и за завършеност, попълнена по образец (Приложение V към Условиата за кандидатстване), подписана и прикачена в ИСУН 2020. <i>Прилага се от кандидата и от всички партньори.</i>	☐	☐	
8. Декларация за партньорство, попълнена по образец (Приложение VI към Условиата за кандидатстване), подписана и прикачена в ИСУН 2020.	☐	☐	☐

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

<p>9. Автобиографии на членовете на основния екип за организация и управление на проекта, попълнени по образец (Приложение VII към Условията за кандидатстване) и прикачени в ИСУН 2020.</p> <p><i>Основният екип за организация и управление на проекта включва ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист).</i></p>	☐	☐	
<p>10. Декларация за минимални помощи, попълнена по образец (Приложение VIII), подписана и прикачена в ИСУН 2020 (ако е приложимо).</p> <p><i>Прилага се от кандидат/ партньор, ЮЛНЦ, __, когато в проектното предложение е планирано ЮЛНЦ да изпълнява дейност 1. и/или да разходва непреки разходи по проекта, за които е приложим режим „минимална помощ“ за кандидатите/партньорите – ЮЛНЦ</i></p>	☐	☐	☐
<p>11. Счетоводни документи (ГОД) на кандидата и партньорите за последните две приключили финансови години към датата на кандидатстване, прикачени в ИСУН 2020 (ако е приложимо).</p> <p><i>Прилага се от кандидата и от всички партньори, в случай че документът не е публично оповестен.</i></p> <p><i>В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.</i></p>	☐	☐	
<p>12. Счетоводна политика на кандидата и партньорите, от която да е видно наличието на разделение на икономическа от икономическа дейност, прикачени в ИСУН 2020 (ако е приложимо).</p> <p><i>Прилага се от кандидатите / партньорите училище, ЮЛНЦ, висши училища, в случай че документът не е публично оповестен.</i></p> <p><i>В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.</i></p>	☐	☐	☐
<p>13. Устав/учредителен акт, удостоверение за актуално състояние, съдебно решение или решение по вписване, удостоверяващо че кандидат/партньор ЮЛНЦ е регистриран в обществена полза съгласно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, към датата на кандидатстване по настоящата процедура, както и че има цели и предмет на дейност в сферата на образованието и/или работата с уязвими групи за период най-малко две години преди датата на кандидатстване по процедурата, прикачени в ИСУН 2020.</p> <p><i>В случай, че информацията е оповестена в публични регистри, това обстоятелство ще се проверява по служебен път като кандидатът/партньорът посочва източниците на информация. В</i></p>	☐	☐	☐

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

случай на непререгистрирани ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ същите прилагат документите в ИСУН 2020. Удостоверението за актуално състояние следва да е издадено не по-рано от 3 месеца преди крайната дата на кандидатстване, сканирано и прикачено в ИСУН 2020, за непререгистрираните ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ.			
<p>14. Заповед на министъра на образованието и науката за включване в системата на държавното финансиране.</p> <p>Прилага се от кандидат/партньор частно училище, в случай че документът не е публично оповестен. В случай, че документът е публично оповестен, кандидатът посочва източника за извършване на проверка от страна на оценителната комисия.</p>	☐	☐	☐
II. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ДОПУСТИМОСТТА	ДА	НЕ	Н/ П
<p>1. Кандидатът е допустим, съгласно Условието за кандидатстване.</p> <p>Проверката за кандидати –училища от средното образование се извършва служебно от оценителната комисия в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование съгласно чл. 345 от ЗПУО или в Регистър БУЛСТАТ.</p> <p>Проверката за кандидати ЮЛНЦ се извършва служебно в ТРРЮЛНЦ, Регистър БУЛСТАТ или в други публични регистри. За ЮЛНЦ, които не са вписани в ТРРЮЛНЦ към датата на подаване на проектното предложение, проверката се извършва на база документите, представени в секция 13 от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>Проектно предложение, което е подадено от кандидат, който не отговаря на изискванията за допустимост на кандидата, следва да бъде отхвърлено.</p>	☐	☐	
<p>2. Партньорите са допустими, съгласно Условието за кандидатстване.</p> <p>В рамките на настоящия критерий се оценява поотделно всяко едно от изискванията за допустимост на партньорите, които са посочени в Условието за кандидатстване.</p> <p>Изискванията за партньори –училища от средното образование се проверяват служебно от оценителната комисия в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование съгласно чл. 345 от ЗПУО, Регистър БУЛСТАТ или друг регистър. Изискването за наличие на институционална акредитация на партньорите – висши училища, се проверява по служебен ред от оценителната комисия в регистъра на акредитираните висши училища, поддържан от Националната агенция за оценяване и акредитация.</p>	☐	☐	☐

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

<p><i>Проверката за партньори ЮЛНЦ се извършва служебно в ТРРЮЛНЦ, Регистър БУЛСТАТ или в други публични регистри. За ЮЛНЦ, които не са вписани в ТРРЮЛНЦ към датата на подаване на проектното предложение, проверката се извършва на база документите, представени в секция 13 от Формуляра за кандидатстване.</i></p> <p><i>Проектни предложения, в които партньор не отговаря на изискванията за допустимост на партньора, следва да бъдат отхвърлени.</i></p>			
<p>3. Проектно предложение, подадено от кандидат ЮЛНЦ, се изпълнява в задължително партньорство с поне едно училище от средното образование - допустим партньор, съгласно Условието за кандидатстване.</p> <p><i>Проектни предложения, които не отговарят на изискването, следва да бъдат отхвърлени.</i></p>	☐	☐	☐
<p>4. Кандидатът е подал само едно проектно предложение по процедурата.</p> <p><i>В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, оценителната комисия следва да разгледа само последното постъпило проектно предложение, с изключение на случаите, в които кандидатът е оттеглил последното по ред на подаване проектно предложение.</i></p>	☐	☐	
<p>5. Училище от средното образование участва само в едно проектно предложение по процедурата – като кандидат или като партньор.</p> <p><i>В случай че посоченото ограничение по отношение участието на училище не е спазено, всички проектни предложения, в които е включено съответното училище от средното образование, следва да бъдат отхвърлени.</i></p>	☐	☐	
<p>6. ЮЛНЦ участва в не повече от 2 (две) проектни предложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> – като кандидат в едно проектно предложение (в задължително партньорство с училище от средното образование) и като партньор в друг проект или - само като партньор в 2 (две) проектни предложения <p><i>В случай че посочените ограничения по отношение участието на ЮЛНЦ не са спазени, всички проектни предложения, в които е включено съответното ЮЛНЦ, следва да бъдат отхвърлени.</i></p>	☐	☐	☐
<p>7. В случай, че в проектното предложение е включен ВУ-партньор, същият предоставя задължително менторство по Дейност 3.</p>	☐	☐	☐

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

8. За кандидата и партньорите не са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ. <i>Проверява се чрез декларация - Приложение I към Условиата за кандидатстване.</i>	☐	☐	
9. Проектното предложение отговаря на изискванията за териториален обхват, съгласно т. 5 от Условиата за кандидатстване.	☐	☐	
10. Заявената безвъзмездна финансова помощ (преки и непреки разходи) е в рамките на минималния и максимален размер, определен в т. 9 от Условиата за кандидатстване.	☐	☐	
11. Проектното предложение не надвишава максималната допустима продължителност, съгласно т. 18 от Условиата за кандидатстване.	☐	☐	
12. Целевата група е допустима, съгласно т. 15 от Условиата за кандидатстване.	☐	☐	
13. Проектното предложение включва задължителните допустими дейности (дейност 1 и поддейност 2.1) от групите дейности, посочени в т. 13 от Условиата за кандидатстване. <i>Проектни предложения, които не отговарят на изискването, следва да бъдат отхвърлени.</i> <i>Когато проектни предложения съдържат недопустими дейности, на етап техническа и финансова оценка оценителната комисия следва да ги отстрани, съответно и предвидените за тях разходи.</i>	☐	☐	
14. Включените в проектното предложение дейности са пряко свързани с планираните индикатори. <i>Когато проектни предложения съдържат индикатори, за които няма планирана допустима дейност, на етап техническа и финансова оценка оценителната комисия следва да премахне служебно съответните индикатори..</i>	☐	☐	
15. В проектното предложение са включени всички задължителни индикатори съгласно т. 7 от Условиата за кандидатстване с положителни целеви стойности, различни от 0. - ИЗ.19-1 Лица от уязвими групи, включени в дейности по операцията; - ИЗ.19-1.1 Ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап; - ИЗ.19-3 Родители на ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап; - РЗ.19-А Ученици от уязвими групи, подкрепени по поддейност 2.1. на операцията, положили успешно ДЗИ;	☐	☐	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

- РЗ.19-Б Лица от целевите групи, участници в дейности по операцията, подали документи за кандидатстване във висше училище.			
16. Кандидатът е декларирал в т. 11 на Формуляра за кандидатстване, че в хода на реализиране на дейностите по проектното предложение ще извърши необходимите дейности за организация и управление, за информация и комуникация и за установяване на удовлетвореността на лицата, участници в дейностите по процедурата. <i>В случай че кандидатът не е декларирал, че в хода на реализиране на дейностите по проектното предложение ще извърши необходимите дейности за организация и управление, и за информация и комуникация и за установяване на удовлетвореността на лицата, участници в дейностите по процедурата, проектното предложение ще бъде отхвърлено.</i>	☐	☐	
17. Дейностите по проекта НЕ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение за финансиране по програмата, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не. <i>Проверява се чрез декларация – Приложение V към Условиата за кандидатстване.</i>	☐	☐	
18. Целта на проектното предложение съответства на целите на процедурата, посочени в т. 6 от Условиата за кандидатстване.	☐	☐	
19. Проектното предложение е в съответствие с хоризонталните принципи, залегнали в чл. 7 и чл. 8 на Регламент 1303/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета, посочени в т. 17 на Условиата за кандидатстване. <i>Проверява се в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценката на проектното предложение“, поле „Принос на проектното предложение за реализиране на хоризонталните принципи на ОПНОИР“.</i>	☐	☐	
20. Кандидатът и партньорите разполагат с административен капацитет. <i>Счита се, че е налице административен капацитет за изпълнение на проекта, в случай че всеки от предложените експерти в основния екип за организация и управление (ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист) отговаря на изискванията от Условиата за кандидатстване: Ръководителят на проекта има минимум 2 години опит в управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти, а останалите двама членове на екипа имат най-малко 1 година опит в изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти. Проверката се</i>	☐	☐	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

<p><i>извършва на база представени автобиографии от всеки от членовете на екипа за организация и управление.</i></p> <p><i>За целите на процедурата под сходен тип дейности следва да се разбират дейности в сферата на образованието и/или работата с уязвими групи. Под сходен тип проекти следва да се разбират проекти със сходни дейности или проекти за уязвими групи като тези по настоящата процедура. За счетоводителя под сходен тип дейности се счита извършване на счетоводни операции съгласно националното законодателство.</i></p>			
<p>21. Кандидатът и партньорите притежават финансов капацитет за изпълнението на проекта.</p> <p><i>Финансовият капацитет на кандидата и партньорите се оценява съвкупно на база представените счетоводни документи (ГОД) за последните две приключили финансови години към датата на кандидатстване по процедурата. Счита се, че кандидатът и партньорите разполагат с финансов капацитет, в случай че общият им оборот с натрупване през последните две приключили финансови години е поне 30 % от стойността на исканото финансиране по проекта.</i></p>	☐	☐	
<p>22. Кандидатът и партньорите притежават оперативен капацитет за изпълнението на проекта.</p> <p><i>Счита се, че кандидатът и партньорите притежават оперативен капацитет, в случай че през последните две години, спрямо датата на подаване на проектното предложение по процедурата, най-малко един от тях е участвал в изпълнението на поне 1 проект с дейности в сферата на образованието и/или работата с уязвими групи, финансирани от националния бюджет, ЕС или други донори.</i></p>	☐	☐	
<p>23. Разходите, заложили в проектното предложение, не са финансирани със средства от Европейските структурни или инвестиционни фондове или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и с други публични средства, различни от тези на кандидата/ партньорите.</p> <p><i>Проверява се чрез декларация - Приложение V към Условиата за кандидатстване.</i></p>	☐	☐	
<p>24. Кандидатът/партньорът - ЮЛНЦ отговаря на изискванията за предоставяне на минимални помощи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013.</p> <p><i>Проверката се извършва на база представената Декларация за минимална помощ (Приложение VIII към Условиата за кандидатстване) и е приложима, когато в проектното предложение е планирано ЮЛНЦ да изпълнява дейност I и/или да разходва непреки разходи по проекта, за които е приложим</i></p>	☐	☐	☐

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

режим „минимална помощ“ за кандидатите/партньорите – ЮЛНЦ.			
---	--	--	--

2.Критерии за техническа и финансова оценка

№	КРИТЕРИИ:	Макс има- лен брой точк и	ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯ
1.	КАЧЕСТВО НА СЪОТВЕТСТВИЕТО	35	
1. 1	Съответствие на дейностите с целите и очакваните резултати	5	<p>Формуляр за кандидатстване Раздел 1. „Основни данни“, поле „Цел/и на проектното предложение“, Раздел 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, Раздел 8. Индикатори, Раздел 11. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение <u>Забележка:</u> За проектни предложения, които съдържат недопустими дейности, оценителната комисия отстранява предвидените за тях разходи</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Налице е съответствие между описанието на планираните дейности и очакваните резултати за всяка дейност. - За всяка от планираните дейности е описан принос към конкретен индикатор по процедурата. - Планът за изпълнение отразява логическата връзка и/или последователност на планираните дейности и очакваните резултати/индикатори. 	5	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	Два от посочените по-горе критерии са изпълнени.	3	
	Един от посочените по-горе критерии е изпълнен.	1	
1. 2	Обхватност на проектното предложение	10	<i>Формуляр за кандидатстване, Раздел 7 „План за изпълнение / Дейности по проекта, Раздел 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, Раздел 13 „Прикачени електронно подписани документи“ - ако е приложимо</i>
	Проектното предложение обхваща задължителните дейности (дейност 1 и поддейност 2.1) и всички незадължителни дейности 2.2., 3 и 4.	10	
	Проектното предложение обхваща задължителните дейности (дейност 1 и поддейност 2.1) и незадължителните дейности 4 и 3.	7	
	Проектното предложение обхваща задължителните дейности (дейности 1 и поддейност 2.1) и незадължителните дейности 4 и 2.2.	5	
	Проектното предложение обхваща задължителните дейности (дейности 1 и поддейност 2.1) и незадължителната дейност 3	3	
	Проектното предложение обхваща само задължителните дейности (дейност 1 и поддейност 2.1) или задължителните дейности (1 и 2.1.) и незадължителната дейност 2.2.	1	
1. 3	Партньорство с академичната общност	10	<i>Формуляр за кандидатстване, Раздел 3 „Данни за партньора“, Раздел 7 „План за изпълнение / Дейности по проекта, Раздел 11 „Допълнителна информация</i>

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

			необходима за оценка на проектното предложение“
	Проектното предложение се изпълнява в партньорство с 2 и повече ВУ	10	
	Проектното предложение се изпълнява в партньорство с 1 ВУ	5	
	Проектното предложение се изпълнява без партньорство с ВУ.	1	
1.4	Механизъм за идентифициране и мотивиране на целевите групи	10	<i>Формуляр за кандидатстване Раздел 7 „План за изпълнение / Дейности по проекта”, Раздел 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“</i>
	<p>Описаният в проектното предложение механизъм за идентифициране и мотивиране на целевите групи обхваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Предварителен анализ, основан на количествени и качествени данни (брой, възраст, образование, социален статус, признак на уязвимост и др. приложими за включените в проектното предложение целеви групи, обхванати територии и институции) за идентифициране на целевите групи – ученици, родители, образователни медиатори/помощник на учителя, лица и младежи със средно, но без висше образование, студенти първи курс; ➤ Предварителна комуникация с потенциални партньори и с отговорни институции като АСП, общини, РУО, и други според уязвимата целева група; ➤ Комуникационни канали, определени за разпространение на информацията сред целевите групи; ➤ Конкретна методика за мотивиране на целевата група при: работата с учениците, вкл. 	10	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	при избора на учебни предмети, с оглед успешно полагане на държавните зрелостни изпити за ученици от целевите групи; работата с лица и младежи за подготовката им за кандидат-студентска кампания; работата с целевите групи за кандидатстване във ВУ, вкл. за избора на подходящи специалности; работата с родители, когато е приложимо; работата на образователните медиатори/помощник на учителя, когато е приложимо;		
	Три от посочените критерии са изпълнени	5	
	Два или по-малък брой от посочените критерии са изпълнени	1	
2.	ОЦЕНКА НА ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ	30	<i>Формуляр за кандидатстване, Раздел 8. Индикатори, раздел 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“; поле „Описание на целевата група“ и поле „Механизъм за идентифициране и мотивиране на целевата група“.</i>
2.1	Обхват на целевите групи	5	
	<ul style="list-style-type: none"> - Представителите на целевите групи обхващат всички или само някои от изброените: ученици, родители, лица и младежи със средно образование, образователни медиатори, студенти; - Представителите от целевите групи са включени в дейности, като са отчетени конкретните им нужди, изведени от анализа в Механизма за идентифициране и мотивиране; - За избраните представители на целевите групи, включени в дейности по процедурата, в проектното предложение е 	5	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	включен релевантен индикатор, с обосновано определена целева стойност.		
	- Първи и трети критерии от посочените по-горе 3 критерия са изпълнени;	3	
	- Първи критерий от посочените по-горе 3 критерия е изпълнен	1	
2.2	Фокус към ученици от целевите групи, получили подкрепа по процедурата:	10	<p>Оценителната комисия чрез изчисления на стойностите на индикаторите за изпълнение и резултат в конкретното проектно предложение определя точките по следната формула:</p> $\Sigma = \frac{A}{B} * 10, \text{ където:}$ <p>А - целева стойност на индикатор за изпълнение „ИЗ.19-1.1 „Ученици от уязвими групи във втори гимназиален етап“</p> <p>В - целевата стойност на индикатор за изпълнение „ИЗ.19-1 Лица от уязвими групи, включени в дейности по операцията“</p> <p>Полученият резултат се закръглява до цяло число.</p>
2.3	Ориентираност към резултатите	10	
	<p>Описан е начинът за определяне и постигане на индикаторите за резултат в проектно предложение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - целевите стойности на индикаторите за резултат са определени въз основа на анализ на ситуацията (с цитирани източници на първични и вторични данни и прогнози); - описан е начинът за проследяване на участието на всички целеви групи, включени в проекта, по време на изпълнение на дейностите; - предвидени са мерки при идентифициран/и риск/ове за постигане на резултатите; 	10	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	Два от посочените критерии са изпълнени	5	
	Един от посочените критерии е изпълнен	1	
2.4	Фокус към образователни медиатори/помощник на учителя, получили подкрепа по процедурата:	5	
	Проектното предложение подкрепя повече от 10 образователни медиатори/помощник на учителя	5	
	Проектното предложение подкрепя от 4 до 10 образователни медиатори/помощник на учителя, включително.	3	
	Проектното предложение подкрепя до 3 образователни медиатори/помощник на учителя, включително или в проектното предложение не е предвидено участие на образователни медиатори/помощник на учителя.	1	
3	ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	30	
3.1	Връзка между планираните ресурси и обхванатите участници от целевите групи.	15	<p>Оценителната комисия следва да извърши изчисления на допуснатите до техническа и финансова оценка, проектни предложения на база най-доброто съотношение между планираните ресурси (планираните общо допустими преки разходи по проекта) и общия брой на обхванатите представители на целевите групи (сумата на целевите стойности на индикаторите за изпълнение ИЗ.19-1+ИЗ.19-2). Полученият резултат се закръглява до цяло число след прилагане на следната формула:</p> $\Sigma = \frac{O}{N} * 15, \text{ където:}$

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

		<p>N е съотношението на „n“ проектно предложение, изчислено по формулата:</p> $N = \frac{Zn}{(Xn + Yn)}$ <p>Xn – е целевата стойност на индикатор за изпълнение ИЗ.19-1 „Лица от уязвими групи, включени в дейности по операцията,“ на конкретно проектно предложение – „n“;</p> <p>Yn – е целевата стойност на индикатор за изпълнение ИЗ.19-2 „Образователни медиатори и/или помощник на учителя“ на конкретно проектно предложение – „n“;</p> <p>Zn е планираната стойност на общо допустимите преки разходи съгласно бюджета на конкретно проектно предложение – „n“;</p> <p>O е най-малкото съотношение на проектно предложение сред всички допуснати до ТФО проектни предложения, изчислено по формулата:</p> $O = \frac{Zo}{(Xo + Yo)}$ <p>Xo е целева стойност на индикатор за изпълнение ИЗ.19-1 „Лица от уязвими групи, включени в дейности по операцията“ на проектното предложение с най-малкото съотношение;</p> <p>Yo е целева стойност на индикатор за изпълнение ИЗ.19-2 „Образователни медиатори и/или помощник на учителя“ на проектното предложение с най-малкото съотношение;</p> <p>Zo е планираната стойност на общо допустими преки разходи съгласно бюджета на проектното</p>
--	--	---

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

			предложение с най-малкото съотношение).
3.2	Фокус на планираните ресурси за ученици от целевите групи	15	<p>Оценителната комисия чрез изчисления на планираните преки допустими разходи за дейност 2.1. към общо допустимите преки разходи на конкретното проектно предложение определя точките по следната формула:</p> $\Sigma = \frac{A}{B} * 15, \text{ където:}$ <p>A – планирана стойност на преките допустими разходи по дейност 2.1.</p> <p>B – общо допустими преки разходи на конкретното проектно предложение</p> <p>Полученият резултат се закръглява до цяло число.</p>
4.	БЮДЖЕТ	5	<p>Формуляр за кандидатстване, Раздел 5 „Бюджет (в лева), Раздел 7 „План за изпълнение / Дейности по проекта“, Раздел 8. Индикатори .</p> <p>Забележка:</p> <p>За проектни предложения, които съдържат недопустими преки разходи или при формиране на бюджета не са спазени заложените изисквания, или има дублиране на разходи (технически грешки), или са свързани с недопустими дейности, оценителната комисия следва да предложи корекция на бюджета след изискване на допълнителна пояснителна информация (ако е приложимо).</p>
	Бюджетът не изисква корекции за намаление на планираните преки разходи	5	
	Бюджетът изисква корекция с намаление на планираните преки разходи до 3% вкл.	4	
	Бюджетът изисква корекция с намаление на планираните преки разходи от 3% до 6% вкл.	3	

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

	Бюджетът изисква корекция с намаление на планираните преки разходи от 6% до 10% вкл.	2	
	Бюджетът изисква корекция с намаление на планираните преки разходи повече от 10%.	1	
	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ	100	
5.	Финална ТФО след проверка на бюджет		Формуляр за кандидатстване, Раздел 5 „Бюджет (в лева)“
1.	Размерът на безвъзмездната финансова помощ след проверка на бюджета и корекция, когато е приложимо, е равен или по-висок от минималния размер на БФП съгласно т.9 от Условията за кандидатстване.	ДА/Н Е	<p>Оценява се чрез "ДА" или "НЕ" .</p> <p>При отговор „ДА“ проектното предложение се класира в низходящ ред съгласно получения брой точки.</p> <p>При отговор „НЕ“ проектното предложение се отхвърля и не участва в класирането, независимо от получения брой точки на етап ТФО.</p> <p>Въвежда се ръчно от оценителя с аргументация за дадения отговор.</p>
2.	Общият размер на помощта „de minimis“, предоставяна по настоящата процедура на ЮЛНЦ – кандидат или партньор по проекта, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не надхвърля 200 000 EUR или 391 166 лв. за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс предходните две бюджетни години).	ДА/Н Е/ НП	<p>Общият размер на помощта „de minimis“, предоставяна по настоящата процедура, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не надхвърля 200 000 EUR или 391 166 лв. за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс предходните две бюджетни години).</p> <p>Оценява се чрез "ДА", „НЕ“, "НЕ ПРИЛОЖИМО".</p> <p>При отговор „ДА“ проектното предложение се класира в низходящ ред съгласно получения брой точки.</p> <p>Проверява се за кандидат или партньор ЮЛНЦ, когато е приложимо, за планираните в ПП дейности.</p> <p>В случай, че исканата част от бюджета на БФП надхвърля допустимия размер на „минимална помощ“ за ЮЛНЦ, оценителната комисия след комуникация коригира бюджета за ЮЛНЦ, без да редуцира дейностите и</p>

КН.НОИР.П.1121 – окончателен

		<p>индикаторите, а ЮЛНЦ, поема ангажимент да ги изпълни, осигурявайки собствени средства в размер на разликата от исканата и редуцираната „минималната помощ“.</p> <p>В случай, че след комуникация ЮЛНЦ НЕ поеме ангажимент за осигуряване на собствени средства в размер на разликата от исканата и редуцираната „минималната помощ“, се дава отговор „НЕ“ и проектното предложение се отхвърля и не участва в класирането, независимо от получения брой точки на етап ТФО.</p> <p>Отговор „НП“ (Неприложимо) се дава за проектни предложения, за които кандидат/партньора/и не прилагат режим на минимална помощ.</p> <p>Въвежда се ръчно от оценителя с аргументация за дадения отговор.</p>
--	--	--